© Biodiversity Heritage Library, http://www.biodiversitylibrary.org/; www.zobodat.at

Hazai botanikai dolgozatok ismertetése.*)

Referate über ungarische botan. Arbeiten.**)

Győrffy István: «A Rhododendron myrtifolium és Rh. ferrugineum physiolog.-anatomiai viszonyairól,rendszertani helyzetükre való tekintettel.» Doctori értekezés. Kolozsvárt. 1904. 8. 23. old. 2 táblával.

A czímben megnevezett fajok morphologiai és anatomiai összehasonlító leírása, physiologiai viszonyaikra,rendszertani összefüggésükre s a *Rhod. «myrtifolium»*-nak, mint «endemikus»-nak Magyarországon való elterjedésére vonatkozó fejtegetés. Ref. nézete szerint a *Rhodod. myrtifolium* Schott és Kotschy névnek alkalmazása a *Rh. Kotschyi* Simk. helyett csakis a botan. nomenklatura elfogadott szabályainak egyik alaptételének megdöntésével lehetséges, csak ily módon lehet a leírás nélkül közölt *Rh. alpinum* Lerchenf. nevet is alkalmazni.

A *Rh Kotschyi* földrajzi elterjedése (l. 1. old.), mint sok más, legelőbb Erdélyből ismertetett keleti fajé, nem szorítkozik tisztán Erdélyre, mert

Stefan Győrffy: «Ueber die physiolog.-anatomischen Verhältnisse des Rhododendron myrtifolium und Rh. ferrugineum mit Berücksichtigung ihrer system. Stellung.» Inaug. Diss. Kolozsvár. 1904. 8. 23. p. mit 2 Tafeln.

Behandelt die morphologische, anatomisch-vergleichende Beschreibung, die physiologischen Verhältnisse und die systematische Verwandtschaft der im Titel genannten Arten, enthält ausserdem eine übersichtliche Zusammenstellung der ungar. Standorte des *Rh. «myrtifolium»* als einer in Ungarn «endemischen» Art.

Die Beibehaltung des Namens *Rh. myrtifolium* Schott u. Kotschy statt *Rh. Kotschyi* Simk. kann nach Ansicht des Ref. nur mit Verletzung eines Grundprinzipes der acceptierten Nomenclatur-Regeln stattfinden, nur auf diese Weise kann auch der ohne Beschreibung veröffentlichte Name *Rh. alpinum* Lerchenf. herangezogen werden.***)

Die geogr. Verbreitung des *Rhod. Kotschyi* (p. 1.) beschränkt

---

*) Tisztelettel felkérjük a t. szaktársakat, hogy megjelent b. dolgozataikat ismertetés czéljából szerkesztőségünkhöz (Budapest, VI., Városligeti fasor 20/b) beküldeni szíveskedjenek.

**) Wir ersuchen unsere geehrten Herren Fachgenossen um Einsendung ihrer neu erschienenen Arbeiten behufs Referates an die Redaction des Blattes (Budapest, VI., Városligeti fasor 20/b).

***) Aus gleichem Grunde müsste der Name von *Rh. intermedium* Tausch in Flora 1836 p. 36 non Wenderoth in Semin. a. 1825 in h. acad. Marburg. coll. (Flora 1826 p. 357) (wahrsch. = *maximum* × *ponticum*) geändert werden. (*Rh. Kerneri* Degen in herb.)

© Biodiversity Heritage Library, http://www.biodiversitylibrary.org/; www.zobodat.at

felöleli a Balkánt, sőt az albániai Šar-Dagh-ot is. (Ref.)

A *Rh. Kotschyi* és *ferrugineum* anatomiai viszonyainak tanulmányozása közben szerző azon eredményhez jut, hogy a kettő között oly qualitativus bélyeget, mely a kettő specifikus megkülönböztetésére alkalmas volna, megállapítani nem lehet.

Systematikai következtetést azonban egyedül anatomiai bélyegek alapján vonni, *mesterséges* eljárás volna. Okulva a tapasztalatokon, a midőn éppen anatomiai különbségekre alapított új fajokat is ismerünk, viszont morphologiailag eltérő fajok egyes szervei anatomiai különbségeket nem mutatnak, a legtermészetesebb rendszer mégis csak az lehet, a melynél úgy a külső morphologiai bélyegeket, mint a növény anatomiai viszonyait ott s akkor használjuk az osztályozás czéljaira, a hol azok tényleg czélhoz, t. i. a systemtikai egységek (s nem az individuumok) megkülönböztetésének lehetőségéhez vezetnek, tehát a szerint, hogy hol találjuk meg a különbséget, hol az egyiket, hol a másikat, hol pedig mindkettőt.

A *Rhod Kotschyi* morphologiai bélyegei: 1. a sajátságos levélalak; 2. a bibeszár rövidsége; 3. a porzók rövidsége, hozzávéve a geogr. elterjedés sajátságosságát, mely szerint előfordulásának legtöbb helyén (de nem mindenütt!) a *Rh. ferrugineum*-ot kizárja s azt

sich sowie jene vieler anderer zuerst aus Siebenbürgen beschriebener östlichen Arten, nicht auf dieses Land, sondern sie erstreckt sich über den Balkan bis zum Šar-Dagh in Albanien. (Ref.)

Gelegentlich Studiums der anat. Verhältnisse des *Rh. Kotschyi* u. *ferrugineum's* gelangt Verf. zu dem Resultat, dass zwischen beiden qualitative Unterscheidungsmerkmale, welche die specifische Trennung rechtfertigen würden, nicht zu constatieren sind.

Nach Ansicht des Ref. führen aber allein auf anatomische Merkmale sich stützende systematische Folgerungen zu einem *künstlichen* System.

In Betracht der Tatsache, dass neuerdings einzig nur auf Grund anatomischer Unterschiede neue Arten aufgestellt worden sind, anderseits aber bei morphol. verschiedenen Arten einzelne Organe keinen Unterschied im anat. Bau aufweisen, können wir als natürliches System doch nur ein solches auffassen, bei welchem sowol die morpholog. als auch die anatomischen Unterschiede dort und in jenen Fällen zu systematischen Folgerungen benützt werden, wo sie zum Zweck, d. i. zur Unterscheidung der system. Einheiten (nicht aber der Individuen) führen.

Die morphologischen Unterscheidungsmerkmale des *Rh. Kotschyi*: 1. die eigentümliche Blattform; 2. die Kürze des Griffels; 3. die Kürze der Staubfäden, dazu die eigentümliche geogr. Verbreitung, bei welcher

© Biodiversity Heritage Library, http://www.biodiversitylibrary.org/; www.zobodat.at

helyettesíti, ref. felfogása szerint elegendők arra, hogy a *Rhod. ferrugineum* alfajának («Rasse») tekintessék.

Eltekintve ezen, részben nézetkülönbségeken alapuló megjegyzésektől teljes elismeréssel kell megemlékeznünk a nagy reményekre feljogosító szerző munkájának többi tartalmáról. Kétségtelen, hogy előkelő helyet foglal el a hazánkban újabban dissertátiók czímén megjelent dolgozatok között. **D.**

diese Art an den meisten Orten ihres Vorkommens (doch nicht überall!) das Vorkommen von *Rh. ferrugineum* ausschliesst, rechtfertigen nach Ansicht des Ref. vollkommen die Auffassung dieser Einheit als Unterart oder Rasse des *Rh. ferrugineum.*

Abgesehen von diesen teilweise auf Meinungsverschiedenheiten beruhenden Bemerkungen, müssen wir dem übrigen Teil der Arbeit des zu den schönsten Hoffnungen berechtigenden Autors die vollste Anerkennung zollen. sie behauptet gewiss einen hervorragenden Platz unter den in neuerer Zeit als Dissertationen in unserem Lande erschienenen Arbeiten. **D.**

A kir. magy. Term.-tud. Társ. növénytani szakosztályának 1904 márczius hó 9-én tartott ülése.

Sitzung der botanischen Section der kön. ung. naturwissenschaftl. Gesellschaft am 9. März 1904.

A növénytani szakosztály ez ülésén a következő három évre megválasztotta tiszti karát. Elnök lett Klein Gyula. alelnök dr. Staub Móricz, jegyző dr. Kümmerle Jenő Béla és a «Növénytani Közlemények» szerkesztője dr. Schilberszky Károly.

Borsos István «Magyar növénynevek» czímű dolgozatát, melyben a pápai kollégium könyvtárában a 16. századból származó latin képes orvosi könyvbe (historia plantarum) bejegyzett vagy ötszáz magyar növénynévről értekezik, Dr. Fialowski Lajos terjesztette elő.

Die Sitzung leitete die Wal der Funktionäre für die nächstfolgenden drei Jahre ein. Zum Präsidenten wurde Prof. Jul. Klein, zum Vizepräsidenten dr. Moritz Staub, zum Schriftführer dr. Eugen Béla Kümmerle, zum Redacteur der «Növénytani Közlemények» dr. Karl Schilberszky gewält.

Ludw. Fialowski legt eine Mitteilung Stefan **Borsos's** über ungarische Pflanzennamen vor, welche in einer «Historia plantarum» aus dem 16. Jahrhundert, welche sich im Besitze der Bibliothek des pápa-er Collegiums befindet, eingeschrieben gefunden worden sind. Ihre Zahl beträgt gegen 500.

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: Ungarische Botanische Blätter

Jahr/Year: 1904

Band/Volume: 3

Autor(en)/Author(s): Anonymous

Artikel/Article: Hazai botanikai dolgozatok ismertetése. Referate über ungarische botan. Arbeiten. 167-169